

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'10.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

À FRANSA.

—¡Au, xaval, vésten ab ton pare; y que no t' hi haji d' acompanyar ab uns quants assots! Si arribas á tornar per aquí, t' tancarè per sempre!...

LO QUE FAREM NOSALTRES.

A ningú té cap dubte de que 'l sufragi universal serà lley. Es qüestió de més ó menos temps; pero ab això del sufragi succeirà com ab tot lo del mon: no hi ha deute que no 's pagui, ni terme que no 's compleixi.

En vista de lo inevitable de la seva aprobació, se fan ja molts càlculs y projectes.

No hem de ser nosaltres menys previsors que 'ls demés. ¿Qué farem nosaltres, lo dia que 'l sufragi universal siga lley del Estat?

Aném á explicarho ab entera franquesa.

En primer lloch, tindré la mateixa alegría que tindriam si 'ns toqués la rifa. Y no 's negui, que aquesta vegada haurém comprat lo bitllet si no ab diners, ab una moneda que val tant ó més que 'l metàlich: 'l haurém comprat ab una gran suma de paciència, de perseverancia, de fé y de cordura. Just es, donchs, que 'ns toqui la grossa.

Lo moment de cobrarla serà 'l dia de las primeras elecciones. Ja desde molt temps vindré treballant en aixecar 'l esperit públich, buscant vots en favor dels nostres candidats, anteposant la salvadora idea republicana á tots los interessos, sigan de la classe que 's vulgan. Las ideas, avuy casi desconegudas, salvan als pobles; los interessos mesquins, avuy totalment preponderants, los corrompen y 's deprimeixen.

Si 'l poble espanyol arriba á compendreho aixís, la primera batalla electoral té de ser una gran victoria per la causa republicana.

Si 'l poble espanyol ho desconeix ó bé ho olvida, no importa, no 'ns desanimarém davant del primer fracás, y si gan poch, sigan molts los diputats qu' envihém á las Córts. dirém sempre: No hi ha que desalentarse; després de un temps ne venen uns altres; lo porvenir es nostre y ab palla y temps se maduran las nespras, y s' estableixen las Repúblicas.

Lo fet es que tinguém en las nostras mans 'l arma pacífica y legal, per conquerirla. Com més costi de obtenir, més robusta naixerá.

Presumim desd' ara que 'ls partits monárquichs farán tot lo imaginable per impedir lo triunfo de la causa del poble.

Allá ahont no arribin los medis lícits, emplearán los ilícits, com ho han fet altrás vegadas, tractant aixís d' ofegar los resultats del sufragi universal per medi de la gran trafica universal.

Pero per aquest cas també estarém preparats desde un bon principi.

Y en lo catecisme del elector hi continuarém com á primera regla la següent:

«Tot elector espanyol té 'l deber ineludible de provehir-se de un pito de regular tamanyo y de sonido ben agut y estrident.»

Ab aquest adminicul, de moment ja 'n tindré prou. Podrán ells, si volen, falsificar lo sufragi universal; en cambi no 's serà tan fácil—perque aixó dependrá únicament de nosaltres—falsificar la gran xiulada universal que se 's espera.

Aquestas senzillas indicacions bastan y sobran per afirmar la resolució de qu' estém animats.

Republicans ahir, republicans avuy, republicans demá, republicans sempre, no hem de retrocedir un sol pas en lo camí que 'ns trassa la nostra honra política y la nostra conciencia.

Al res podrán dir, com diuen ó á lo menos m' ha semblat llegirho no recordo ahont:—«Primer la Patria, després la Llibertat y per fi la República.»

Per lo que á nosaltres toca respondré sempre:—Patria, Llibertat y República ó República, Llibertat y Patria ho volem tot á l' hora, estretament unit y agermanat sense preferencia de cap de aquestes termes sobre 'ls demés, ja que tots tres constitueixen un sol ideal.

Me sembla que parlo prou clar.

Y si algún altre diu, com penso que ha dit.—«Una vegada establert lo sufragi universal ja no 'ns queda res més que demanarli á la monarquia», per lo que á nosaltres toca respondré:

—Ni ara, ni may hém pensant demanarli res á aqueixa senyora. Aceptém de bon grat los progressos que la marxa del temps imposa fins als nostres adversaris, y fiats en aqueix progrés esperém un dia poder obrir la porta de sortida, y dir ab tota la cortesia republicana:

—Sen, ora, quan tinga gust.

Per fi, si hi ha qui diu, com sembla que ha dit:—«L' establiment del sufragi universal haig de considerarlo com lo coronament de la mèva obra, y una vegada 'l sufragi funcioni, jo 'm dedicaré á escriure la Historia d' Espanya», per lo que respecta á nosaltres, no hém de impedir pas que 'l escriga; pero consti qu' estém fermament resoltos á continuarla, sent de manera qu' en sas últimas páginas pugua consignarhi 'l triunfo de la República.

P. K.

una gracia!

De mala intenció no n' hi falta, y baix aquest respecte més bé que Maura hauria de dirse *Miura*.

Y no 'l deixan arribar á la menjadora, qu' es lo més trist.

Y després dirán que la causa que impulsa al suicidi es la falta de creencias religiosas!

Perque aquesta vegada 'l suicida es un capellá, que va estar més de dos horas resant sentat en un banch de la estació del Mitj-día, de Madrid, mentres una locomotora maniobrava. A lo millor s' alsa, fa la senyal de la creu, se cubreix lo cap ab lo manteu, y 's deixa caure davant de la locomotora.

Aquesta, en representació del progrés, va triturar al pobre mossen, representant del fanatisme.

Lo dia 11 de febrer va haverhi molts dinars republicans. Cada fracció, cada grupo dintre de cada fracció va fer lo seu dinar corresponent, revelant ab ells, lo que no hauria de revelar-se may: la lamentable disgregació de las numerosas forsas republicanas.

Francament: per donar aqueix exemple, no val la pena de dinar.

Més valdria que 'ls republicans fessim penitencia y dejunessim.

A Portugal la cosa s' enmaranya. Lo poble en massa está cada dia més decidit á fer demostracions contra Inglaterra, y 'l govern cada dia mes resolt á no permetre las de cap manera.

Hi ha hagut ja alguns actes de forsa que no han fet més que augmentar lo disgust de la població.

La situació está embrassada: l' hora del part s' aproxima: ja hi ha qui 's prepara á assistir al bateig de la República.

Y, vaja, que nosaltres, los espanyols, com á vehins que som dels portuguesos, ja menjarem confits.

Lo *Diari oficial* de Lisboa ha publicat una real ordre suprimint en los establiments de instrucció de Portugal, la ensenyansa de la llengua inglesa.

Molt ben fet: aixó demostra que Portugal ha renyit de debó ab Inglaterra, y que aixís com aixís no ha de parlarli may més.

Grans novedats.

D. Cristino está si torna ó no torna ab en Sagasta. En l' últim discurs que va pronunciar semblava que se 'l havia de cruspír, pero á última hora va entretenir-se declarant que tirava en olvit tots los agravis.

Y D. Práxedes li va respondre:

—Vosté al cap de vall vol lo mateix que jo desitjo. Ja 'ns tornarem á trobar pèl mateix camí. De totes maneres, cónstili que jo l' estich esperant ab los brassos oberts.

Aquests espectacles á un hom' lo con mouhen fins á lo més fondo del ánima.

Renyir y reconciliar-se: reconciliar-se y renyir: aixó es la vida. Menjar junts y tirar-se 'ls plats pèl cap: comprar plats nous á costas del país y tornar á menjar junts: aixó es la política.

¿No troban qu' es un espectacle interessant?

De totes maneres, D. Cristino se proposa fundar un partit democrátich, y per quan neixi la criatura, conta ab la ajuda de 'n Cánovas, que farà de llevadora.

Tots dos se fan l' ullet, y hasta aquest dia al trobar-se, va dirli D. Anton:

—Mira, Cristino, si haces elecciones generales, trátame con cariño.

—Lo mismo digo—li va respondre en Martos.

Es alló de aquella cansó:

«Si á tu ventana llega una peloma
trátala cuan queriño que es mi presona.»
¿Quina colla de gitanos!

Lo general Daban l' altre dia en lo Senat las empenia contra 'ls paisans y á favor dels militars, exclamant:

—Lo que hi ha aquí es que 'l que vesteix uniforme militar se veu sempre atropellat.

Y está clar. Per aixó l' exercit consumeix una gran part del pressupost.

Aquí, qu' estigan bé y regaladament no hi ha ningú més que 'ls mestres d' estudi.

¡Aquests si que son felissos!

Diuen alguns que un cop votada la lley de sufragi universal, lo partit fusionista deixarà complerts tots los seus compromisos.

Aixó no es exacte.

En la fórmula adoptada per Alonso Martinez y Montero Rios hi ha un extrem important. Tal es la necessitat de aprobar una lley de procediment pera reformar la Constitució.

¿Ho han olvidat ja 'ls fusionistas? Donchs nosaltres no deixarem may de recordarlos ho.

No basta que per medi del sufragi pugua 'l país arribar fins á la porta, si la porta permaneix tancada. Es precis qu' existeixi una clau per obrirla, sense necessitat de haberla de tirar á terra, per medi de la violencia.

Un contrast.

Lo cadáver del brigadier Villacampa, degudament embalsamat, no pogué ser traslladat á Madrid, per prohibició del govern que invocá no sé quins articles de la lley de Sanitat.

En cambi 'l cadáver del duch de Montpensier, sense embalsamarse ni res, en estat de descomposició, atravesá milja Espanya, y recorregué en ostentosa professó los principals carrers de Madrid.

¿Qui sab! Potser en la lley de Sanitat hi ha un article qu' estableix que 'l tuf dels prínceps es bo per la salut.

A Cuba no 's fa més que descobrir frauds y desfalchs. Primer aquell de Oteiza, de 200,000 duros; després un altre de 100,000; ara un de 80,000... y 'ls que aniran sortint.

Per tenir de veure aquestas cosas ja va fer bé de morir-se 'l general Salamanca.

Ara m' explico que á l' Habana existeixi 'l projecte, que va anunciar lo Sr. Azcárraga en lo Congrés, de celebrar un *meeting* contra 'ls empleats lladres.

¡Pobre isla de Cuba! Victima de tota classe de bandolerismes: los bandolers que infestan la campinya, y 'ls empleats lladres que operan en las oficinas! Al menos aquells exposan la pell. ¿Quin dia se 'n farà un bon escarment?

«La Habana se va á perder...»

Romances de Corte y Villa.—Trata de blancas.—Poesía del Porvenir

Tres distintas obras castellanas que publicarà la senyora entrant la casa editorial de López, y qu' estan destinadas á alcansar gran éxit.

Comensem á recomenarlas als lectors de LA CAMPANA.

CARTAS DE FORA.—Se 'ns fa una denuncia grave contra 'l mestre de Vinebre, suscrita per varios vehins del poble. Lo tal mestre, á més de l' escola té un café, dedicant-se ab més afany al café que á l' escola. Quan al café 's juga, lo mestre sol retirar á las quatre de la matinada y l' endemá 'ls noys van al estudi y 's troban sense professor, y vinga jugar y armar saragata. Molts cops s' han trobat sense tinta, y aixó que cada dissapte 'ls fa pagar tres céntims á tal objecte: altrás vegadas no han tingut estufa, perque 'l mestre l' havia trasladada á casa seva. Amants de la instrucció del poble y de que cada qual compleixi ab los seus debers, elevem la queixa dels vehins de Vinebre á la superioritat, segurs de que qui pot y déu posará un remey á tals escándols.

Lo rector de Puigcerdá va predicar contra las noyas que cayent en falta, tenen una criatura y se la guardan. Va dir que per amagarlas existeixen las casas de misericordia y fins va assegurar que incorren en pecat mortal los que fan limosna á aqueixas desgraciadas. ¿Poden dirse més bestiesas en menos paraulas?

A Montmeló tenen un mestre carli y tan fanátich, que al anarli á pagar la mare de un deixeble la mensualitat del seu fill, va dir que no 'l volta al estudi, per haver sapigut que no estava batejat y si s'ols inscrit en lo registre civil. Lo pare del noy li demaná que li dongués per escrit aqueixa negativa y 'l mestre s' hi va oposar, com fambé va negarse á declarar davant de testimonis lo que li havia dit á solas Homes de tantas agallas com lo mestre de Montmeló, haurían de tenir lo valor de las sevas conviccions.

Venia lo rector de Sant Juliá de Ramis de portar los sacraments, en companyia de un cabo de somatent que havia abat ab los carlins, y entrant aquest en un camp, ahont treballava un pagés que ni menos s' havia donat d' ells, va atropellarlo, tirantli la gorra á terra y maltractant-lo de paraula y d' obra. L' atropellat podria acudir als tribunals, segur de lograr justícia.

A Masroig van guanyar las elecciones los partidaris de la intolerancia, que 's dedican principalment á fer professons; pero ab tan mala sombra, que 'l dia 20 del passat, al treure de la iglesia l' imatge de Sant Sebastia, 'ls va caure, rompentse los dos brassos y omplintse tot lo cap de confusions. Aquest accident ha fet creure á molts vehins que fins lo cel se rebela al veure tanta farsa.

Nos diuen de Tarrassa que en la nit del dissapte passat va calarse foch en lo vapor de 'n Jacinto Bosch, situat en la carretera de Rubí, prenent tant espantosas proporcions, que la resplandor se veyea de tota la ciutat. Lo terror més gran se pintava en tots los semblants. A pesar de que 'ls bombers acudiren al poch rato, no pogueren evitar que 's consumís tota una ala del vapor, plena de màquines y material, de propietat dels Srs. Sala y nebot, que

han experimentat una pèrdua considerable, que alguns elevan fins a 100,000 duros. L'altra ala pogué salvarse.

Durant l'extinció ocorregueren cinch ó sis desgracias personals, afortunadament de poca gravetat. Lo fet ha impresionat tant a la població, que se suspengueren los balls de màscaras que devían celebrarse en tots los cassinos, lo qual demostra fins a quin punt s'ha associat la població a la desgracia experimentada pèls indicats fabricants.

LO MARQUÉS D' OLE-OLA.

Una pila d'estona que la multitud invadeix lo carrer de Fontanel·la, davant de la casa ahont viu lo flamant marqués.

—¿Qué passa?—preguntan alguns curiosos.

—Passa que ara una comissió que representa tot Barcelona está fent una visita a don Francisco.

—¿Per qué?

—Per donarli... l'última proba de carinyo y alta consideració.

En efecte. En aquell moment una pila de personas de diverses clases, colors y tamanyos entran respectuosament en lo pis del ex-arcalde, y s'esperan en lo recibidó.

Lo criat corra a avisar a don Francisco.

—¿Hi ha una comissió numerosíssima que ve a veurel.

—¿Que aguardi un instant! Vaig a arreglar-me.

Y don Francisco, tremolant d'emoció, s'coloca al cap la corona de marqués que s'ha fet fer pera las grans solemnitats. Després se pentina las patillas, s'pinta una mica d'ulleras porque sembli més interessant, y donantse la darrera respallada davant del mirall, diu al seu dependent:

—¿Ja poden entrar!

La comissió s'precipita en lo despaig del ex-arcalde.

Cortesías, saludos, apretadas de mà y alguna que altra abressada.

—¿A qué dech l'honor—diu per fi don Francisco—á qué dech l'honor d'aquesta inesperada y agradable visita?

—A las circunstancias, al seu gran valer y á la nostra gratitud—contesta l'que fa de president de la comissió.

—No comprendh...

—M'explicaré. Aquí hi ha la representació de totas las classes socials. Botiguers, comerciants, fabricants, artistas, marinos, obrers... hasta hi ha algun municipal y dos serenos.

—Es dir que vostés son las arts, la producció, la milicia...

—Aixó mateix. Barcelona ha atravesat un període de tristezas y amarguras, que li ha deixat un recort profundíssim. Avuy lo mal humor es tan general, que, exceptuant vosté, casi bé tothom plora.

—Hasta jo ploro, hasta jo, amichs mèus!

—¿Vosté! ¿de qué ha de plorar? ¿per quina causa té d'estar trist, si tot li marxa vent en popa? Nombret marqués, carregat d'honors, rellevat del pesat càrrech que li absorbía tota la existencia... ¿que li falta?

—Justament aixó! Lo que 'm falta es lo contacte continu ab lo poble ab los meus estimats barcelonins.

—Per xo venim nosaltres; per demanarli que demostrí una vegada més á aquest poble lo molt que vosté l'estima.

—¿Cóm? ¿de quina manera?—fa l'marqués, emocionat y á punt de saltarli las llágrimas als ulls.—¿Diguin!

—Li he parlat ja de la tristesa que avuy reyna per tot arreu.

—Sí; endavant.

—Li he dit també que no-més se senten que plors y queixas.

—Sí; continúhi.

—Y li he declarat que vosté es l'únich que pot tornarnos l'alegría.

—Aixó no m'ho ha dit...

—Pues li dich ara.

—Y qué haig de fer per...

—Sortir demà y passejarse tota la tarde per la Rambla...

—¿Demà? ¿jó?... ¿quin día es demà?

—Lo día de Carnestoltas.

—Y vol dir que jo haig de...

—Sí, senyor. En días així tots lo que com vosté fan riure y distreuen al públich, están obligats a sortir al carrer... Lo Carnaval ha mort...

Al arribar aquí, tots los de la comissió s'tiran sobre don Francisco y abressantlo frenéticamente, cridan ab veu entusiasmada:

—Viva l'Carnaval!

FANTÁSTICH.

¡NO 'L CREGUÉU!

—Dimontri, dimontri!

—¿No saben qué passa?

—¿No senten los ecos

que 'ns porta la fama,

bufant pressurosa

la troupa daurada,

desde las alturas

de la cort d'Espanya?

Diuben nada menos

que l'ilustre Cánovas

declara l'sufragi

reforma aceptable,

y que si li donan

bonas respalladas,

en defensa seva

romperá una llansa.

—¿No 'ls sembla impossible?

—¿No 'ls sembla un miracle

que un home que deya

predicant al Parque

que aixó del sufragi

tot era camama,

vingui á aquestas horas

cantantli alabansas?

—¿Ell que sostenía

que 'l vot de las massas

era 'l predomini,

sempre abominable,

de la forsa bruta

sobre la gent sabia,

de las espartenyas

sobre las sabatas!

—¿Ell que 'ns feya creure

que ab tres rals ó quatre

poden adquirirse

déu vots d'entusiastas,

que 'l venen gustosos

á qui milló 'l paga

y que fins lo donan

per dos dits de canya!

—¿Ell, l'ilustre monstro!

—¿Ell, lo famós Cánovas,

posarse á la vora

del senyor Sagasta,

del senyor Becerra,

de tots aquestes plagas

que han dit que 'l sufragi

convé més que l'ayrel

—¿Malo... malo... malo!

—Será una gran ganga

que 'l bon malaguéno

cambíhi las cartas

y surti en apoyo

d'alló que atacava....

pero jo declaro

que no me la planta.

—A mí que no 'm vinguin

ab quèntos ni faulas;

ell té molt presentas

aquellas xiuladas.

y avuy sab de sobras

que per enfilarse

es precis que dongui

notas avansadas.

—¿Déixinlo que puji!

—¿Déixin que en Sagasta

li cedeixi 'l puesto,

las claus y la trallal

—¿Ja veuran llavoras

quina garrotadas

y quina manera

de cumplir paraulas!

—Avuy vé daurantnos

la píldora amarga,

tirantnos gotetas

de mel democrática.

—Demá quan gobierni

vindrà ab una vara

y al dirli: ¡Sufragi!

—ell dirá: ¡Naranjas!

C. GUMÀ.

UNA CRIATURADA.

o seu pare y 'l seu oncle Montpensier, avants de morir, diu que van aconsellarli

—Noy, van dirli: aixis que compleixis la major edat, que sera pèls vols de Carnestoltas, te disfressas y te 'n vas a París. Un cop allà, 't presentas al quartel y dius que vols sentar

plassa de soldat... Ab aixó sòls la Fransa s'conmoura y 't portara en triunfo. Llavoras te treus de la butxaca aqueix manifest per medi del qual se 't cedeixen tots los drets a la corona, y en menos que canta un gall, te trobas rey de Fransa.

Lo noy Orleans va seguir eix consell al peu de la lletra. Va pendre 'l carril, dintre del wagó va disfressarse: durant tot lo camí va parlar en anglés porque no 'l coneguessen, y al arribar á París va donar los primers passos; porque l'admetessin com á soldat ras, donantse á coneixer pèls seus nom y apellido.

Y, naturalment, pocas horas després, lo govern ja 'l tenia á la garjola.

A Fransa hi ha una lley que prohibeix l'estancia en lo país á tot pretendent a la corona, baix pena de dos á cinch anys de presó. *Il Ducchino* ha faltat obertament á la lley, y ara no tindrá més remey que arrostrar las conseqüencias.

—Es que jo soch francés—diu ell—y com á tal tinch lo dret y 'l deber de servir á la patria. La lley que 'm desterra es una lley excepcional; pero jo entench que n'hi ha un altra de superior: ¡la igualtat!

No hi ha res més irrisoni que sentir invocar lo principi de la igualtat á un pretendent de la corona, que si alguna cosa pot proposarse es *desigualar* lo qu'está avuy perfectament *igualat*, adjudicantse 'l paper de senyor y amo de un país, que no está per amos ni senyors.

Per lo tant, lo govern de la República se troba en lo cas de fer compendre á aqueix xitxarelló, que devegadas los pescadors massa atrevits cauen á l'aygua y que es culpa seva, si en lloch de peix, pescan una mullena y un costipat.

Lo cop d'efecte ab tant cuidádo portat á cap per aqueix pretendent de la primera volada, si ha pogut aixecar de cascos á las últimas momias de la monarquia, lo que es al país sa y vigorós lo té perfectament sense 'l menor cuidádo.

Tothom se riu de aquest valent, que solicitava la vida

ruda y assarosa del soldat ras, y avuy se pela de fret, com una damisela mimada, en los departaments de la Conserjeria, ahont lo tenen delingut, sols porque las habitacions que ocupa tenen las finestras de cara al riu, no bastantli á escalfarlo ni las pells de que s'cubreix, ni 'ls bons ápats que fa servir, ni las freqüents visitas de la seva xicota.

Y un nyicaris aixis volia carregar ab la motxilla, ab la pretensió de carregar més tart ab la corona?

Lo Tribunal correccional acaba de jutjarlo, y com la lley es clara, se li ha imposat la pena de dos anys de presó. Alguns periódichs reclaman que se li fassa passar ab tot lo rigor: altres aconsellan un generós indult.

En lo meu concepte, ni una cosa ni altra. Las criaturadas tenen lo seu càstich més que en lo Códich, en las bonas y honestas costums de la familia.

Aixis donchs, lo que hauria de fer lo govern francés, seria abaixarli 'ls pantalóns, donarli una bona surra y després traslladarlo á la frontera.

Ab lo qual, ademés de escarmentarlo, li trauria del cos lo fret que hagués pogut agafar en las habitacions de la Consejeria.

P. DEL O.

l'sortir de la sessió del tribunal correccional que ha condemnat al duch de Orleans á dos anys de presó, los monárquichs, després de haver promogut un gran escándol, que va ser solocat als crits de «Viva la República!» se dirigiren en comitiva á la estació equestre d'Enrich IV, depositant al peu una corona de lilas.

Los orleanistas ab aqueixa corona han demostrat lo que son: una colla de lilas.

En Pidal ha dit, que quan se discuteix lo sufragi, lo Congrés sembla un cementiri.

Es veritat.

Y 'ls morts de aqueix cementiri son los conservadors.

Bè. Srs. carlins, Srs. integros ¿quin día hi haurá garrotadas? Totas las personas amigas de divertirnos estém esperant la segona edició de la gresca del teatro del Olimpo.

Fins ara no hi ha hagut més que xispassos; pero aixó no basta: es precis que s'armi alguna cosa més crespa, ó sino 'ns morirem de fástich.

L'esca del pecat ha sigut fins ara *El Diario de Cataluña*, burlant-e del ball qu'en obsequi del carlinasso Cerralbo, té preparat un tal Sr. España.

Lo Sr. España davant de aquelles burlas va perdre 'ls estreps y s'dirigi á la redacció del *Diari*, dihent que té gent ab garrots que li farán ficar la llengua al... etcétra.

Pero fins ara tot se 'n anat ab saliva y ab bravatas.

Vaja, vaja, animarse: uns quants cops de Sant Cristo, unas quantas esgarrapadas, que á la casa de Socorro están en vaga.

Don Anton s'ha liberalisat.

Tan enemich qu'era del sufragi, ara no té sino paraulas per alabar-lo, posantlo als núvols.

Aixis ho ha declarat davant dels seus partidaris.

Y aquestes s'han quedat com qui véu visions.

—Partidari D. Anton del sufragi universal!

—Es lo que no podia may imaginarse.

—¿Pero cóm s'ha operat aquest miracle?

—De una manera molt senzilla. A copia de xiular, al últim l'ase ha hagut de beure.

—Pero no cal viure descuidats.

Després del discurs liberal, va parlar no se ab qui, recordant qu'en temps dels sufragis; s'assignava per anticipat lo número de garrotadas que havia de rebre cada elector que s'negues á votar á favor del govern.

Aixó vol dir que las dos pessetas per cada vot que 'ns tenia promesas se tornaran dugas garrotadas.

Cambi de palo: en lloch d'oros, bastos.

—Pero aixis y tot lo poble espanyol guanyará la partida.

Lo duch de Orleans, al trobarse prés en la Conserjeria, s'queixava de fret.

—¿For! ¿Qui 'l fa ser de Orleans ab aquest temps!

—¿Que no sabia que l'orleans es un género d'istiú?

Mitj per sorpresa s'ha aprobat en lo Congrés una lley de amnistia pèls delictes electorals.

—Los pares de la patria no poden menos de mostrar e

Lo llop ab la pell d' ovella.

DE CASA.

Xucladors marítims.

S' ha vestit de liberal,
pero el traje li ve fluix
y 'l país li diu: «Herbeta,
ja 't coneix que 't dius marduix.»

Tots los milióms qu' ells se xuclan,
se 'ls hi encallan en lo pap:
de quartos se 'n menjan molls,
mes de barco no 'n surt cap.

agrahits ab aquells que passant per tot los han regalat
l' acta!

¿Y la moralitat?
Ara la fregeixen.

Per arcaldes *salaus*, lo de Montellá, poble situat en las montanyas de la Seo de Urgell. Tenia en l' Ajuntament un regidor que li feya nosa, y un dia 'l treu de la Casa Consistorial.

—¿Ab quin dret?—pregunta 'l regidor expulsat.
—Perque vosté no es vehí de Martorell—contesta l' arcalde.

—¿Cóm s' entén? ¿Que jo no soch vehí del poble?
¿Desde quan?

—Desde que va aixecar lo domicili. Vaji al padró y veurá que tal dia va aixecar lo domicili.

Lo regidor va quedar com qui veu visions. Ni ell havia pensat may en mudar de vehinat, ni en deixar de ser regidor. Pero l' arcalde de Montellá es aixís: als que no se 'n van del poble 'ls treu, y en paus ab lo cassich del districte.

Escollin: ¿no podrian á un arcalde tan aixerit, nomenbrarlo ministre de la Governació, donantli aixís més camp per correr? Faria cosas colosals. Capás seria d' eclipsar al mateix Romero Robledo.

Ara resulta que 'l rey de las húngaras es franc-masó. Aixís ho assegura un periódich carlista un dia, y partidari avuy de 'n Necedal.

Avis als capelláns que desde la trona 's desbravan contra la masoneria. Que no olvidin aquells que durant l' última guerra varen deixar lo cálzer pèl trabuch, per posarse á las ordres de un franc-masó.

¿Quina burla més sangrenta!
¿Veritat que n' hi ha per tirar la boina al foch?
¿Y fins per caure desmayats en brassos de la major-donal

—No es cert que 'l duch de Montpensier haja deixat una fortuna de 40 milióms de duros.

—Ja tenia jo molt... 40 milióms de duros son molts diners.

—¡Alto! no 's precipitin. No n' ha deixat 40: n' ha deixat 60 milióms.

¿Quina formigueta!

En pochos dias han mort quatre grans d' Espanya.

—¿Y n' hi quedan encare molts?

—Oh, sí: moltíssims.

Aixís ja no trobo extrany qu' Espanya estiga tan mala, que ab tants grans com la cubreixen es tota una granallada.

Traduhim de *El Liberal*:
Deya un monarquich ahir—trist y ab consternada

veu:—Senyors estich tremolant,—tremolo del cap als peus...—y no soch supertieióms...—pero 'l que ha passat pensém.—Com qui diu en quatre dias...—en lo curt espay de un mes.—Havém tingut á las portas—de la mort al nostre rey—y ha mort un que ho ha sigut—y un altre que ho volgué ser.»

Y ara de la nostra cullita:

¡Moren reys y pretendents
en més ó menos espay,
pero en cambi, las ideas,
aqueixas no moren may!

Cullit al vol.

—Hola ¿ja estás bó?
—Sí, noy; m' ha curat un capellá, que ab aixó de las curas hi té la mà trencada.

—¿Y qué tenias?
—Una *catedral* (catarral) al pit.
—¿Y qué t' ha fet pendre?
—Un elixir que crech qu' es venenos.
—¿Y no t' has envenenat?
—No, ca, porque ja ell va dirme que l' havia de pendre á petites *diócessis* (dosis).

XARADA.

Diu que per l' hivern al Tot la tres-quart tot ho invadeix, que fins cubreix la alta copa del solitari primer.

En cap duas-quart circula l' aygua gelada pèl fret ni se sent en tals alturas cap cant alegre de aucell y 'ls pochos llops qu' encare hi quedan, fugen d' allí famolenchs.

SALDONI DE VALLCARCA.

ACENTÍGRAFO.

Quan mon masover Total ve á portá un algo de l' hort, fa condubi 'l matxo á l' hostal, encarregant al Eudalt que digui que 'l tot ben fort.

S. Ustr.

TRINCA-CLOSCAS.

AMELIA G. ROIG.

VENDELL.

Formar ab aquestas llettras lo titul de una sarsuela castellana:

ROMBO.

•••••
•••••
•••••

Primera ratlla vertical y horisontal, consonant.—Segona: nom d' home.—Tercera: nom de dona.—Quarta: marisch.—Quinta: una de las cordas de la guitarra.—Sexta: nom de dona.—Séptima: vocal.

DOS CAROLÉS.

GEROGLÍFICH.

KI
fabó
NI
fa | bon

CASSINO ARTESÁ DE MANRESA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadáns J. Moret, B. Pacu Mir, E. T. (Calaf), Pasqual Beluge's, P. Tenob J, Ll. Condominas, S. Q., Jorsona, J. Bruquetas, J. Sivilla Puig, M. Emulap y Bufa Tripas:—*Lo que 'ns envias no fa per casa.*
Ciudadáns K. Misola, Un K. P. Ll., S. de Pillerca, Roman, Sor Ana, Mata Serps, Manzanillero, E. Magarrinya, Mayet, E. Costa Angeles y Joseph Terri:—*Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.*

Ciudadáns Balladó de Parets y Un contribuyent de Juneda: Las noticias que se 'ns envian han de venir ab firma que respongui d' ellas.—P. Ll.: Ll' agrahim la noticia; tindrém en compte algun detall que no coneixiam.—Just Aleix: L' article está bé.—Rocaver: L' article té certa gracia; pero 'l desenllas resulta poch natural Respecte als altres mirarém de complaure'l a la major brevetat.—P. Talladas: Creyem haverho rebut. De lo de aquesta senmana s' aprofi tará molta cosa.—Pepito Garlopa: Los versos van bé.—L. C. Callic: Igual que 'ls de vosté.—Lluís Orellut: No 'ns fa 'l pés.—Dr. Tracquil: Es fluix y sobre tot es molt vell.—J. Alamallv: Insertarém lo sonet; la xarada es aprofitable.—Enrich Petit: No 'ns agrada prou.—Fuella: La xarada es aprofitable; lo demés no serveix.—J. Casarova V.: De tot no 'ns fa 'l pés sino una cantarella.—B. O. IX: L' epigrama es molt mano-sejai; los versos van miller.—J. D. M. (Artesa): Las noticias se 'ns han de donar completas, precisas y ab tots los seus pels y senyals.—Ego Sum: Va bé l' sonet; la peiticia que 'ns fa la comunicarém al editor; pero no sabem si podrá aténdrela, porque l' *Esquellu* no té repartidor.—P. P. T.: Lo sonet va bé, pero fixis en lo vers 12 qu' esta mal acentuat.—A. Llimoner: La primera no 'ns va; la segona sí.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatru, 23 y 24.